

Správa o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od júla do konca decembra 2023

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Príčiny a výskyt povodní na území Slovenskej republiky v období od júla do konca decembra 2023.....	2
2.1 Meteorologické príčiny povodní.....	2
2.2 Hydrologická situácia a výskyt povodní.....	5
3. Zistené nedostatky a návrhy opatrení na odstránenie zistených nedostatkov	21
4. Celkové zhodnotenie obdobia druhého polroka 2023	23
5. Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác, peňažných náhrad a povodňových škôd	25
5.1 Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác.....	25
5.2 Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác.....	26
5.3 Vyhodnotenie nároku na peňažnú náhradu	26
5.4 Vyhodnotenie povodňových škôd	27
Zoznam skratiek uvedených vo vlastnom materiáli a v tabuľkovej prílohe.....	28

1. Úvod

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky predkladajú na rokovanie vlády Slovenskej republiky Správu o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od júla do konca decembra 2023 (ďalej len „správa“) na základe § 19 ods. 11 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred povodňami“). Vláda Slovenskej republiky schválila Správu o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od januára do konca júna 2023 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 610 z 20. novembra 2023.

V správe sú spracované podklady, ktoré vychádzajú zo správ orgánov vykonávajúcich ochranu pred povodňami a Slovenského hydrometeorologického ústavu, z konkrétnych povodňových situácií na území Slovenskej republiky počas druhej polovice roka 2023, a teda nezahŕňajú všetky príčiny povodní. Ďalšie príčiny povodní sú uvádzané v priebežne aktualizovaných Plánoch manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach Slovenskej republiky, ktorý je dostupný na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

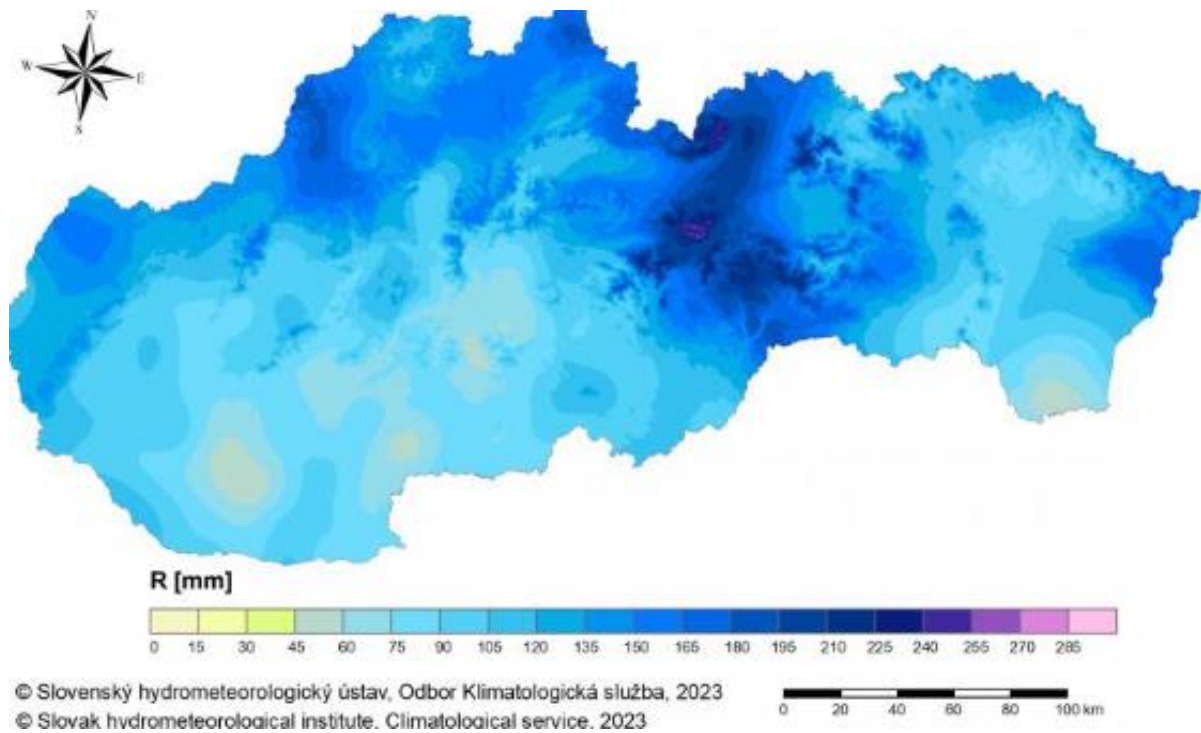
2. Príčiny a výskyt povodní na území Slovenskej republiky v období od júla do konca decembra 2023

V druhej polovici roka 2023 na území Slovenska vznikali povodne s odlišným charakterom. V letnom období dominovali povodne zapríčinené dažďom či už z trvalých, alebo z privalových zrážok. V zimnom období prevažovali povodne z topenia sa snehu a kombinácie topiaceho sa snehu a dažďa.

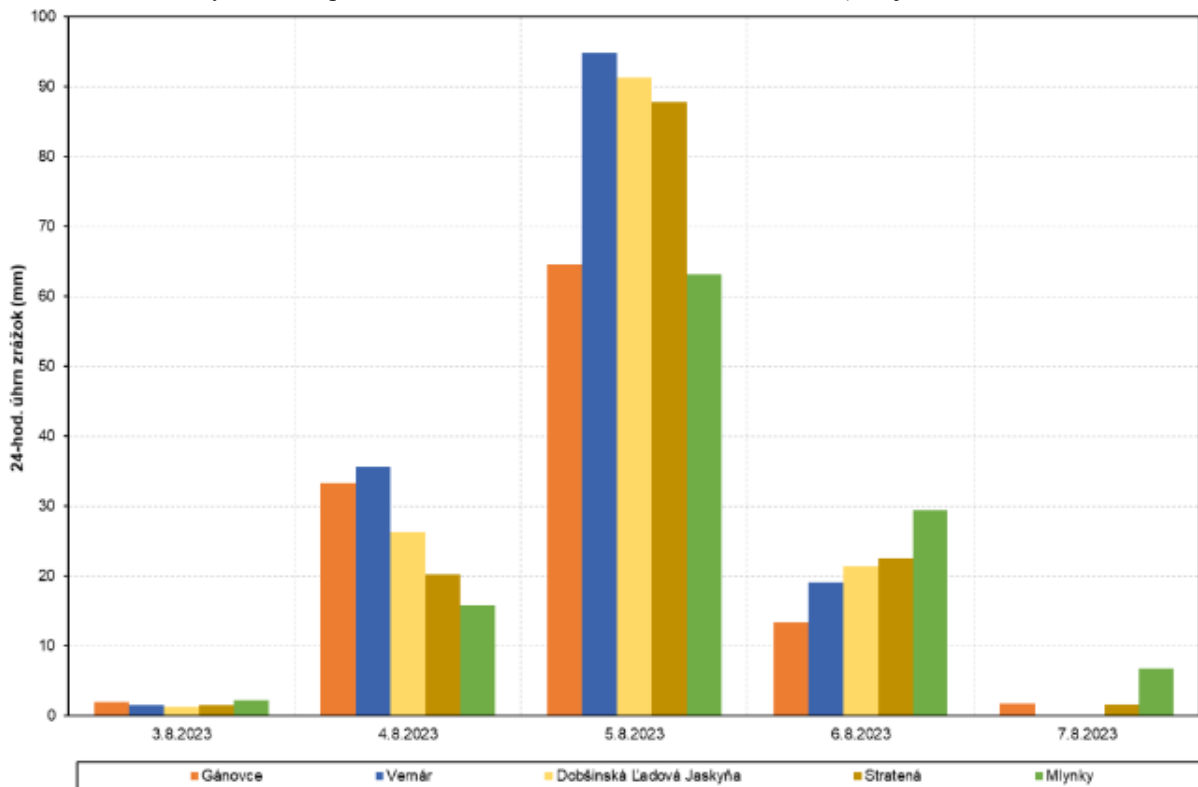
2.1 Meteorologické príčiny povodní

Niekoľko zrážkovo výdatných poveternostných situácií v tohtoročnom auguste spôsobilo, že na Slovensku sa tento mesiac zaradil do skupiny zrážkovo najbohatších augustov v histórii meteorologických meraní u nás. Najvyššie mesačné úhrny zrážok boli v auguste zaznamenané v oblasti na rozhraní medzi východným a stredným Slovenskom a na väčšine územia Slovenska dosiahli viac ako 100 mm (viď obr. 1, obr. 2, tab. 1). Povodňová situácia sa vyvinula v dôsledku intenzívnych zrážok spadnutých počas prvých dní v mesiaci august. Zrážky sa vyskytli v rôznych podobách. Spočiatku to boli búrky v teplom a veľmi vlhkom vzduchu, lokálne aj veľmi silné s vysokými krátkodobými intenzitami, neskôr na väčšine územia už prevládal trvalý, lokálne aj výdatný dážď.

Obr. 1: Mapa mesačného úhrnu atmosférických zrážok na Slovensku v auguste 2023 (zdroj: SHMÚ, 2023)

Obr. 2: Denné úhrny zrážok v povodí Hornádu, v dňoch 03.08. až 07.08.2023 (zdroj: SHMÚ, 2023)

Nestabilný charakter počasia v polovici prvej augustovej dekády sprevádzaný silnými búrkami, ktoré postupne prešli do trvalého intenzívneho dažďa, priniesol významné úhrny zrážok aj do povodí horného Hrona a Slanej s Rimavou. Vo viacerých zrážkomerných staniaciach na Horehroní a Gemeri prekročili kumulatívne viacdenné úhrny zrážok 100 mm. Veľmi vysoké boli aj krátkodobé intenzity zrážok pri samotných búrkach. Vzhľadom na uvedené boli na tokoch v zasiahnutých povodiach zaznamenané výrazné vzostupy vodných hladín a vo viacerých vodomerných staniaciach prekročené hladiny zodpovedajúce I. – III. SPA.

Jeseň 2023 z teplotného hľadiska skončila ako najteplejšia od roku 1931. Štatisticky veľmi významné odchýlky sa vyskytli na celom území Slovenska a tak ju charakterizujeme po teplotnej stránke ako mimoriadne nadnormálnu.

Atmosférické zrážky sa v druhej polovici jesene vyskytovali veľmi pravidelne a v niektorých obdobiach boli mimoriadne až rekordne vysoké. Kombinácia vývoja teplotných a zrážkových podmienok, počas tohtoročnej jesene sa prejavila vo výskyte snehovej pokrývky. V októbri sa prechodne vytvorila vo vysokohorských a v niektorých stredných horských polohách.

Až v priebehu novembra bol už výskyt snehovej pokrývky vo vysokých horských polohách kontinuálny. V druhej polovici novembra klesala hranica sneženia a neskôr sa tak snehová pokrývka prechodne vytvorila aj v niektorých nížinných oblastiach Slovenska. November bol zrážkovo najbohatší mesiac jesene.

Aj december 2023 skončil na Slovensku po teplotnej stránke na celom území ako normálny až teplý mesiac. V decembri v najnižších polohách prevládali kvapalné a zmiešané zrážky. Ak sa vyskytla súvislá snehová pokrývka, tak nemala dlhú trvácnosť. Časté zrážky spolu s relatívne vysokým nasýtením pôdy z predchádzajúceho obdobia, kladné teploty vzduchu a topenie snehu spôsobili, že v niektorých vodomerných staniaciach v povodiach východného Slovenska boli opätovne dosiahnuté I. až III. SPA. Vysoká vodnosť tokov vo väčšine povodí pretrvávala až do konca roka.

Tab. 1: Mesačný úhrn atmosférických zrážok na Slovensku v 2. polroku 2023 (zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie	Mesačný úhrn na povodia v 2. polroku 2023 (mm)					
	júl	august	september	október	november	december
Morava	91	176	45	95	99	69
Nitra	36	135	55	56	82	91
Dunaj	48	98	37	96	120	111
Váh	54	99	51	86	84	108
Hron	71	128	51	99	120	112
Ipeľ	61	98	51	117	131	121
Slaná	53	87	51	111	115	99
Hornád	62	144	76	104	118	79
Bodva	72	141	60	77	96	62
Bodrog	94	138	58	94	125	70
Poprad a Dunajec	90	109	81	78	119	63

Tab. 2: Pomer k dlhodobému normálu v 2. polroku 2023 (%) za obdobie 1991 – 2020 (zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie	Pomer k dlhodobému normálu v 2. polroku 2023 (%) za obdobie 1991 – 2020					
	júl	august	septembe r	október	novembe r	decembe r
Morava	65	176	65	138	179	152
Dunaj	46	199	85	114	177	197
Nitra	60	150	64	161	205	205
Váh	80	166	68	182	174	256
Hron	71	164	76	150	196	204
Ipeľ	61	128	90	173	195	208
Slaná	61	130	83	198	204	204
Hornád	60	189	121	170	198	178
Bodva	62	168	107	129	204	172
Bodrog	95	192	85	160	246	174
Poprad a Dunajec	86	147	104	124	224	124

2.2 Hydrologická situácia a výskyt povodní

Povodie Moravy

Júl

V júli bola hladina Moravy ustálená. Na jej myjavských prítokoch bol výrazný vzostup 17.07. z búrok. Po zvyšok mesiaca boli hladiny ustálené. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl na Morave suchý, na jej prítokoch takisto prevažne suchý.

August

V auguste mala hladina Moravy rozkolísaný priebeh spôsobený výraznými zrážkami na jej českom povodí, ktoré sa prejavili 06.08. - 09.08. a 27.08., resp. 29.08. - 30.08. výrazným vzostupom hladiny na jej hornom a strednom úseku a v podobnom čase aj v dolnej časti avšak zo zrážok v rakúskom povodí Dunaja, ktorá spôsobila vzostup hladiny Dunaja a následné vzdutie Moravy. Hladina prítokov Moravy bola vo vzostupe v prvej dekáde a potom v druhej polovici poslednej dekády spôsobené búrkovou činnosťou.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august na Morave podnormálny, na jej prítokoch prevažne suchý a na miestach zasiahnutých zrážkami z búrok normálny. Bez SPA.

September

V septembri boli zaznamenané mierne vzostupy až vzostupy v prvej dekáde a neskôr po zvyšok mesiaca boli hladiny v miernom poklese až ustálené. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september na Morave podnormálny. Na malokarpatských prítokoch prevažne suchý.

Október

V októbri bola hladina Moravy a jej prítokov prevažne ustálená, vzostup bol zaznamenaný len v závere mesiaca. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október na Morave nadnormálny a na prítokoch prevažne suchý.

November

V novembri bol zaznamenaný na Morave výrazný vzostup 03.11. až 04.11. a neskôr mala hladina rozkolísaný priebeh z viacerými miernymi vzostupmi a následnými poklesmi. Na prítokoch boli hladiny počas mesiaca prevažne ustálené, len v prvej dekáde boli na niektorých tokoch mierne vzostupy. Bez SPA.

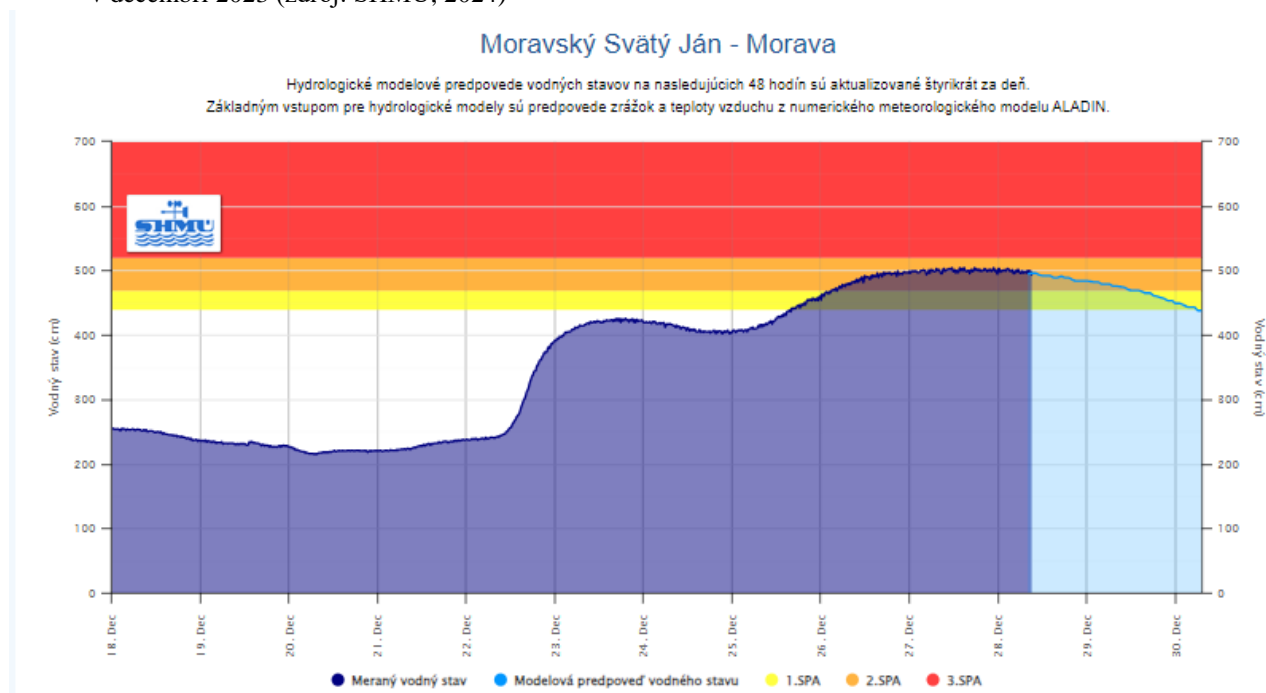
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november na Morave nadnormálny a na prítokoch podnormálny až normálny.

December

V decembri bola hladina Moravy v prvej dekáde ustálená. Vzostup bol zaznamenaný začiatkom druhej a začiatkom tretej dekády. Kým v jej severnej časti boli vzostupy spôsobené zrážkami a dotekaním z českej časti povodia, v dolnej spätným vytlačaním vody z Dunaja zo zrážok v nemeckom a rakúskom povodí aj s dosiahnutím II. SPA v druhej polovici mesiaca. Na prítokoch boli hladiny do polovice mesiaca ustálené a neskôr v miernom vzostupe až vzostupe 13.12. a 21.12. až 24.12. decembra s dosiahnutím I. a II. SPA na niektorých tokoch (vid' napr. obr. 3). Vzostupy spôsobilo topenie čerstvej snehovej pokrývky a dážď.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december na Morave výrazne vodný. Na prítokoch v severnej časti povodia normálny až extrémne vodný a v strednej a dolnej časti normálny až nadnormálny.

Obr. 3: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Moravský Svätý Ján na vodnom toku Morava v decembri 2023 (zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie Dunaja

Júl

V júli sa vyskytli tri situácie, kedy hladina stúpala, a to na začiatku prvého, v polovici druhého a v polovici tretieho týždňa. Po zvyšok mesiaca bola ustálená. Objem vody však predstavoval len polovicu obvyklého množstva. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl na Dunaji výrazne podnormálny.

August

V auguste v polovici prvej dekády a na koncu tretej bola hladina vo výraznom vzostupe, po zvyšok mesiaca v poklese až miernom poklese. I. SPA bol dosiahnutý v staniciach Bratislava a Gabčíkovo 29. augusta.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august normálny.

September

V septembri bola hladina Dunaja na začiatku prvej dekády vo výraznom vzostupe zo záveru augusta, neskôr v poklese a po zvyšok mesiaca v miernom poklese až ustálená. Prietok dosahoval v prvom dni, kedy v mesiaci dosahoval Dunaj najvyššiu úroveň 2,3 až 2,6 - násobok priemerného mesačného prietoku. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september normálny.

Október

V októbri bola hladina Dunaja ustálená až v miernom poklese, len v druhej polovici mesiaca a v jeho závere v miernom vzostupe. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október podnormálny.

November

V novembri boli zaznamenané na Dunaji dve obdobia výrazných vzostupov hladiny, a to 01.11. až 04.11. a 14.11. až 20.11. z trvalého dažďa v rakúskom a nemeckom úseku povodia. Mimo tohto času bola hladina v poklese. Bez SPA.

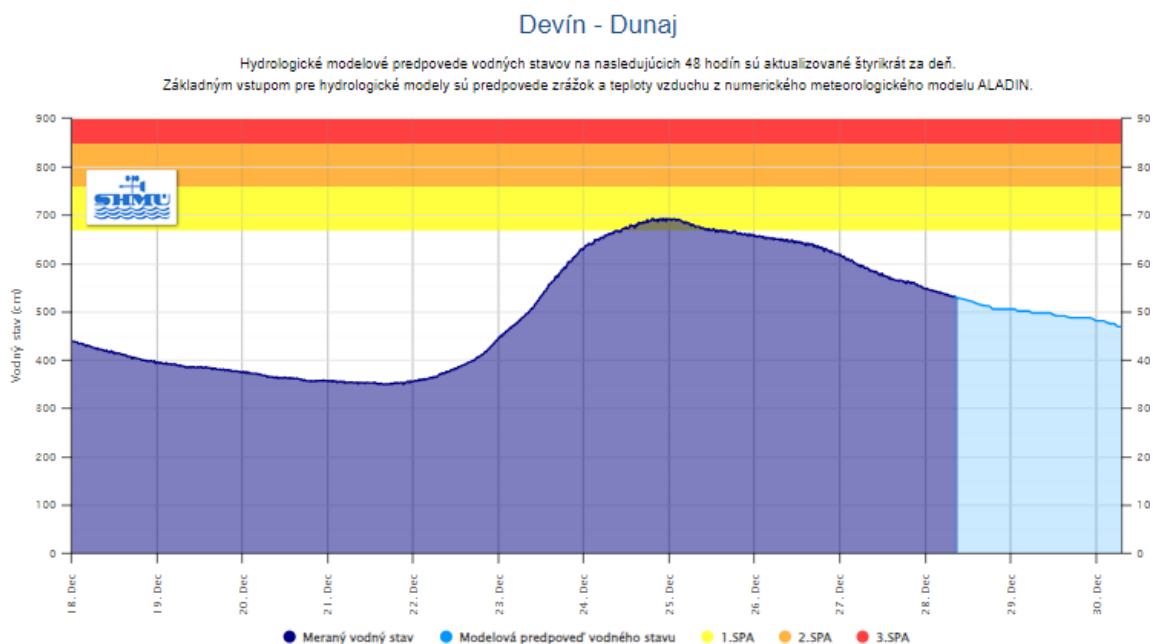
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november nadnormálny.

December

V decembri bola hladina Dunaja v prvej dekáde v miernom poklese. V druhej a poslednej sa v každej vyskytla situácia s výrazným vzostupom hladín spôsobeným súčasne oteplením a následným topením snehu a výraznými úhrnmi zrážok (viď napr. obr. 4). SPA boli prekročené vo všetkých prognózných staniciach.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december extrémne vodný.

Obr. 4: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Devín na vodnom toku Dunaj v decembri 2023
(zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie Váhu (bez Nitry)

Júl

V júli boli hladiny v povodí horného a stredného Váhu ustálené až v miernom poklese. V druhej a tretej dekáde sa vyskytli výdatné búrky a následné výrazné vzostupy vodných hladín hlavne v povodí Oravy. Prvé SPA boli prekročené v Oravskej Polhore na Polhoranke a v Párnici na Zázrivke. Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl na tokoch v povodí horného a stredného Váhu v západnej časti suchý až extrémne suchý, vo východnej časti podnormálny až suchý.

V júli boli hladiny prítokov dolného Váhu ustálené.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl na prítokoch dolného Váhu extrémne suchý a na dolnom úseku Váhu suchý až extrémne suchý.

August

Na začiatku mesiaca boli v povodí horného a stredného Váhu zaznamenané výrazné vzostupy vodných hladín z trvalého dažďa a na konci mesiaca výrazné vzostupy z búrok. Druhé SPA boli prekročené v Čiernom Váhu na Čiernom Váhu, vo Východnej na Bielom Váhu, Liptovskej Sielnici na Kvačianke, Jablonke (PL) na Čiernej Orave, Oravskej Polhore na Polhoranke a v Oravskej Jasenici na Veselianke. Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august na tokoch v povodí horného a stredného Váhu vo východnej časti nadnormálny až extrémne vodný, v západnej časti normálny až suchý.

Hladina dolného Váhu ustálená a jeho prítokov v prvej dekáde vo vzostupe z dvoch búrkových udalostí a neskôr prevažne ustálená. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august na prítokoch dolného Váhu prevažne suchý a na dolnom úseku Váhu nadnormálny.

September

V septembri boli hladiny tokov v povodí horného a stredného Váhu ustálené až v miernom poklese. I. SPA bol prekročený v Párnici na Zázrivke. Na základe hodnotenia priemerných

mesačných prietokov bol september na tokoch v povodí horného a stredného Váhu v západnej časti podnormálny až extrémne suchý, vo východnej časti normálny až suchý.

Hladina dolného Váhu a jeho prítokov bola ustálená. Na prítokoch bol zaznamenaný vzostup 19.09. z búrok. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol mesiac na prítokoch dolného Váhu suchý až extrémne suchý a na dolnom úseku Váhu normálny.

Október

V októbri boli hladiny tokov v povodí horného a stredného Váhu prevažne ustálené až v miernom poklese. V poslednej dekáde mesiaca boli zaznamenané vzostupy vodných hladín z trvalého dažďa. Prvý SPA bol prekročený v Párnici na Zázrivke. Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október na tokoch v povodí horného a stredného Váhu v západnej časti výrazne podnormálny až extrémne suchý, vo východnej časti normálny až nadnormálny.

Hladina dolného Váhu a jeho prítokov bola ustálená. Na niektorých prítokoch bol 27.10. zaznamenaný výrazný vzostup. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október na prítokoch dolného Váhu suchý a na dolnom úseku Váhu výrazne vodný.

November

V novembri boli na tokoch v povodí horného a stredného Váhu zaznamenané vzostupy z trvalého dažďa a následné poklesy vodných hladín už od začiatku prvej po začiatok tretej dekády. I. SPA bol prekročený na Čiernom Váhu v Čiernom Váhu, na Revúcej v Podsuchej, na Veselianke v Oravskej Jasenici, na Zázrivke v Párnici, na Turci v Ivančinej a na Predmieranke v Klokočove. Na konci mesiaca boli hladiny niektorých tokov ovplyvňované ľadovými úkazmi.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november nadnormálny až extrémne vodný, na juhozápade lokálne suchý.

Hladina dolného Váhu bola ustálená. Na niektorých prítokoch boli zaznamenané vzostupy v prvých pätnástich dňoch mesiaca. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november na prítokoch dolného Váhu výrazne podnormálny až normálny v závislosti od zasiahnutia územia zrážkami a na dolnom úseku Váhu normálny.

December

V decembri boli na tokoch v povodí horného a stredného Váhu zaznamenané vzostupy z trvalého dažďa a topenia snehu a následné poklesy vodných hladín v priebehu celého mesiaca. III. SPA bol prekročený na Turci v Ivančinej, II. SPA na Rajčanke v Poluvsí a I. SPA na viacerých tokoch. Na začiatku mesiaca boli hladiny niektorých tokov ovplyvňované ľadovými úkazmi.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december normálny až extrémne vodný, mesiac.

Hladina dolného Váhu v decembri bola do polovice mesiaca ustálená. V druhej sa vyskytli dve situácie kedy bola hladina na vzostupe z dotekania z vyššie položených častí a prítokov. Na prítokoch sa v prvej polovici mesiaca vyskytli dve situácie kedy boli hladiny v miernom vzostupe a od polovice poslednej dekády vo výraznom vzostupe po oteplení a následnom topení čerstvej snehovej pokrývky a dažďovými zrážkami. I. SPA bol prekročený v stanici Pezinok na toku Blatina.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december na prítokoch dolného Váhu výrazne nadnormálny až extrémne a na dolnom úseku Váhu extrémne vodný.

Povodie Nitry

Júl

V júli boli hladiny Nitry a jej prítokov a Žitavy prevažne ustálené. Bez SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl v pramenej oblasti prítokov Nitry výrazne podnormálny a vo zvyšku povodia prevažne suchý. Na Žitave podnormálny až výrazne podnormálny.

August

Na začiatku mesiaca a medzi 05.08. a 06.08. bola vo výraznom vzostupe a následnom poklese z intenzívnych zrážok z búrok od 10.08. hladina Nitry a jej prítokov prevažne ustálená. Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august na vodnom toku Nitra prevažne normálny až podnormálny, v stanici Nedožery však extrémne vodný. Na Bebrave výrazne podnormálny. Na Žitave v hornej časti normálny a v dolnej podnormálny.

Hladina Handlovky presiahla krátkodobo III. SPA v Handlovej 05.08. a I. SPA 06.08. z intenzívnych búrkových prehánok.

September

V prvých dvoch dekádach septembra boli hladiny Nitry a jej prítokov prevažne ustálené. Vzostupy až výrazné vzostupy boli zaznamenané na Žitave na začiatku prvej dekády, koncom druhej dekády a 23.09. až 24.09., na Nitre a jej prítokoch podobne, koncom druhej dekády a začiatkom tretej.

Hladina Handlovky presiahla krátkodobo II. SPA v Handlovej 23.09. z intenzívnych búrkových zrážok.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september na Nitre a jej prítokoch v pramenných častiach výrazne podnormálny a v ostatných úsekoch podnormálny. Na Žitave normálne vodný mesiac.

Október

V prvých dvoch dekádach októbra bola hladina Nitry a jej prítokov ustálená, vzostupy až výrazné vzostupy boli zaznamenané v tretej dekáde mesiaca. Výraznejšie 22.10. a 27.10. a to najmä na Bebrave, Handlovke a Žitave s dosiahnutím I. SPA na Handlovke a vo Vieske nad Žitavou z trvalého dažďa.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október na Nitre podnormálny až normálny mesiac, v pramenných oblastiach prítokov výrazne podnormálny až podnormálny a na Žitave prevažne normálny mesiac.

November

Hladiny Nitry a jej prítokov do polovice mesiaca v miernom vzostupe a neskôr v miernom poklese, ale s rozkolísaným priebehom s viacerými výraznými vzostupmi 03.11., 05.11. a 15.11. V Handlovej bol prekročený I. až III. SPA v priebehu dvoch dní a I. a II. SPA v Prievidzi na Handlovke. II. SPA sa vyskytol v Novákoch na Lehotskom potoku, I. SPA v Tužine na Tužinskom potoku a I. SPA vo Vieske nad Žitavou na Žitave. Vzostupy boli spôsobené zrážkami z trvalého dažďa.

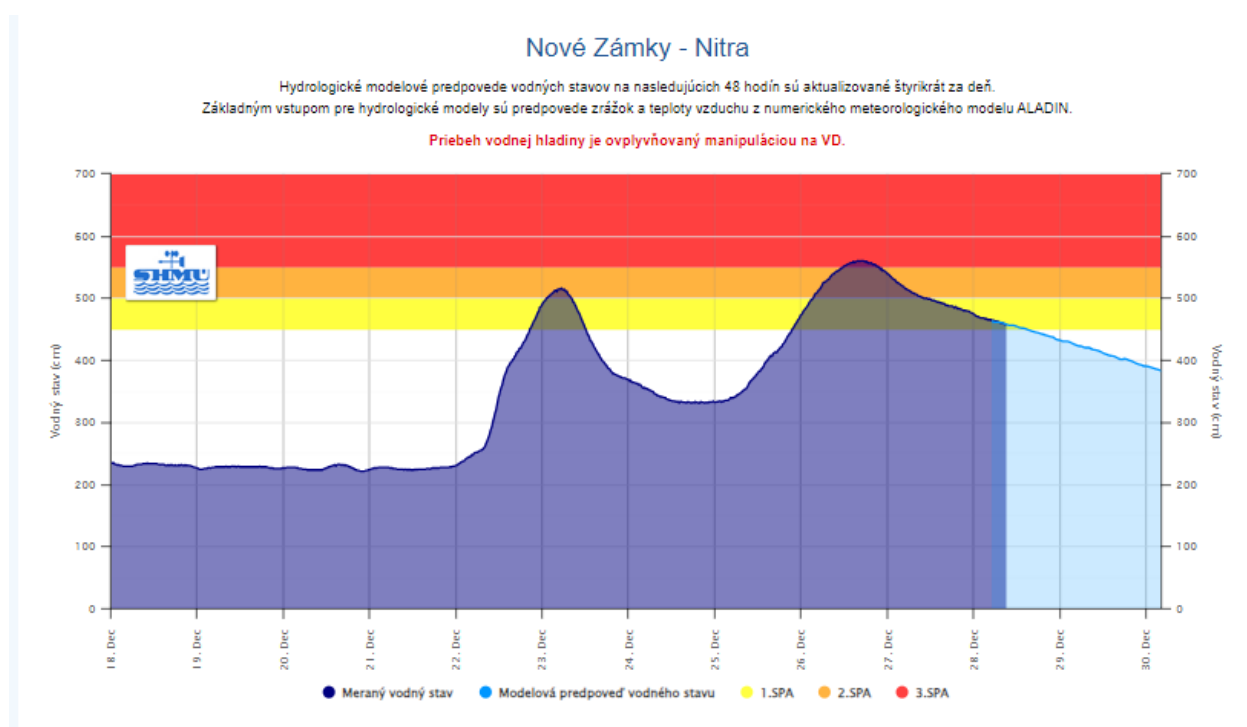
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november výrazne až extrémne vodný.

December

V decembri mala hladina Nitry a jej prítokov rozkolísaný priebeh, keď už začiatkom mesiaca bola v miernom vzostupe až vzostupe a začiatkom druhej dekády a neskôr následne v miernom poklese až poklese, bez výskytu SPA. Začiatkom tretej dekády po výrazných vzostupoch 21.12. - 23.12. a 24.12. - 26.12. dosiahli hladiny Nitry a jej prítokov I. až III. SPA (viď napr. obr. 5). Vzostupy spôsobilo topenie čerstvej snehovej pokrývky a dážď.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december na pravostranných prítokoch Nitry v jej hornej a strednej časti výrazne vodný a na Nitre extrémne vodný mesiac.

Obr. 5: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Nové Zámky na vodnom toku Nitra v decembri 2023
(zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie Hrona

Júl

Počas júla prevládala na vodných tokoch v povodí Hrona prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl výrazne podnormálny (ovplyvnené manipuláciami na Slatine) až normálny.

August

V prvý augustový víkend bolo niekoľko vln silných búrok a postupne tiež trvalý dážď, kedy boli zaznamenané vysoké denné úhrny zrážok v celom povodí. Vzhľadom na kumulatívne úhrny a postupné nasýtenie povodí boli zaznamenané vzostupy až výrazné vzostupy vodných hladín s prekročením I. SPA na hlavnom toku horného Hrona od Zlatna po Banskú Bystricu (v Polomke bol prekročený II. SPA).

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august normálny až extrémne vodný (v povodí Slatiny výrazne podnormálny pre manipulácie na VN Môťová).

September

V septembri prevládala na vodných tokoch v povodí Hrona prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september výrazne podnormálny na strednom a dolnom Hrone a na hornom Horne bol podnormálny až normálny.

Október

V októbri prevládala na vodných tokoch v povodí Hrona prevažne ustálenosť vodných hladín, len v poslednej dekáde mesiaca počas troch výrazných zrážkových epizód bola zvýšená vodnosť. I. SPA bol dosiahnutý v stanici Hronec – Čierny Hron a II. SPA v stanici Hronské Kľačany – Podlužianka.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október výrazne podnormálny až podnormálny a v povodí Slatiny (manipulácie na VD Môťová) bol suchý.

November

Ťažiskom zrážok 05.11. boli povodia v južnej časti stredného Slovenska, kde sa prejavil náveterný efekt. Takto výdatné a plošné zrážky pri vysokom nasýtení pôdy s predchádzajúcimi dažďami spôsobili výrazné vzostupy vodných hladín na úrovni SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november v povodí Hrona výrazne vodný až extrémne vodný a v povodí Slatiny bol normálny pre manipulácie na VD Môťová.

December

Vplyvom tekutých zrážok a topenia snehu došlo počas mesiaca k opakovaným výrazným vzostupom vodných hladín (štyri periódy) a k opakovaným dosiahnutiam SPA vo viacerých vodomerných staniciach v povodí stredného a dolného Hrona. III. SPA bol dosiahnutých v staniciach Hronské Kľačany – Podlužianka (2-ročný kulminačný prietok) a Kalinčiakovo – Sikenica (10-ročný kulminačný prietok). II. SPA bol v stanici Môťová (nad VN) – Slatina a I. SPA v siedmich staniciach.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december nadnormálny až extrémne vodný.

Povodie Ipl'a

Júl

Počas júla prevládala na vodných tokoch v povodí Ipl'a prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl podnormálny až normálny.

August

Po niekoľkých vlnách silných búrok v prvý augustový víkend a postupne tiež trvalého dažďa boli zaznamenané vysoké úhrny zrážok. Vzhľadom na kumulatívne úhrny a postupné nasýtenie povodí boli zaznamenané vzostupy až výrazné vzostupy vodných hladín bez dosiahnutia SPA na monitorovaných tokoch.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august nadnormálny až výrazne vodný.

September

V septembri prevládala na vodných tokoch v povodí Ipľa prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september podnormálny až normálny.

Október

V októbri prevládala na vodných tokoch v povodí Ipľa prevažne ustálenosť vodných hladín, iba v poslednej dekáde mesiaca počas troch výrazných zrážkových epizód bola zvýšená vodnosť. I. SPA bol dosiahnutý v stanici Prša – Suchá, Kalonda – Ipeľ a II. SPA v Horných Semerovciach – Štiavnica.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október podnormálny až normálny.

November

Ťažiskom zrážok 05.11. boli povodia v južnej časti stredného Slovenska, kde sa prejavil náveterný efekt. Výdatné a plošné zrážky, pri vysokom nasýtení pôdy s predchádzajúcimi dažďami, spôsobili výrazné vzostupy vodných hladín na úrovni SPA. Súvislá snehová pokrývka v stredných horských polohách pretrvala do decembra.

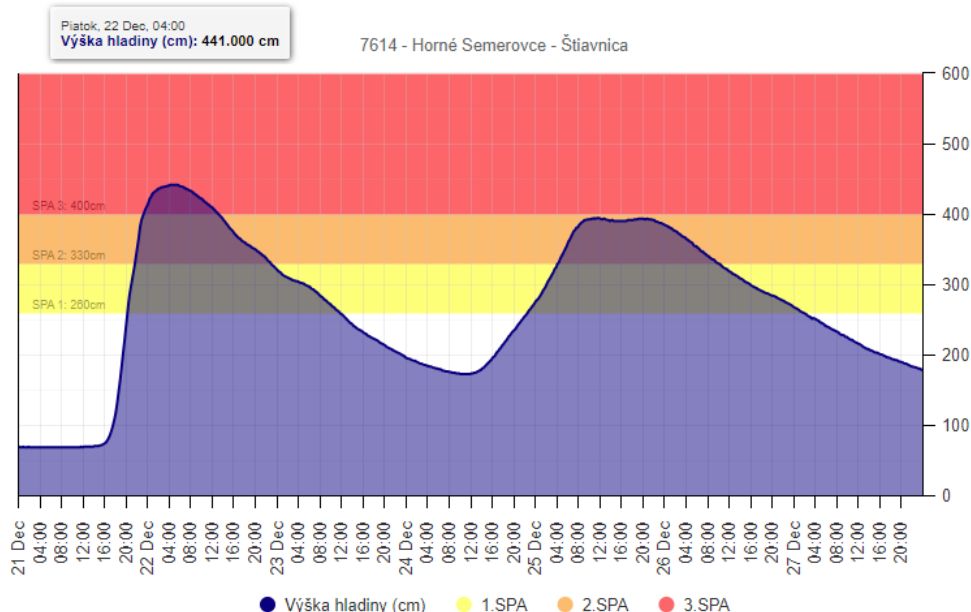
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november extrémne vodný mesiac.

December

Vplyvom tekutých zrážok a topenia snehu došlo počas mesiaca k opakovaným výrazným vzostupom vodných hladín (tri periódy) a k opakovaným dosiahnutiam SPA vo viacerých vodomerných staniciach v povodí stredného a dolného Ipľa. V stanici Horné Semerovce – Štiavnica bol dosiahnutý III. SPA (20- až 50-ročný kulminačný prietok) (viď obr. 6), v staniciach Plášťovce – Krupinica a Vyškovce nad Ipľom – Ipeľ bol II. SPA a v siedmych staniciach I. SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december extrémne vodný.

Obr. 6: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Horné Semerovce na vodnom toku Štiavnica v decembri 2023 (zdroj: SHMÚ, 2024)

Povodie Slanej

Júl

Počas júla prevládala na vodných tokoch v povodí Slanej a Rimavy prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

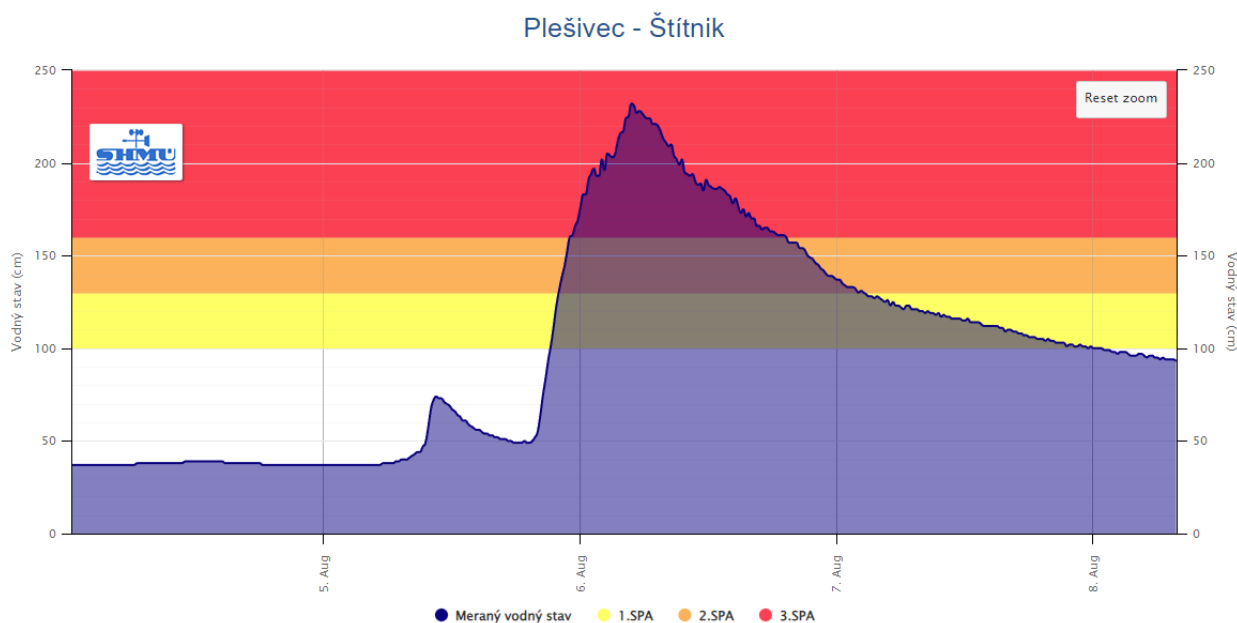
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl normálny až nadnormálny v povodí Rimavy a normálny až výrazne vodný v povodí Slanej (ovplyvnené prevodom vody z povodia Hnilca).

August

Po niekoľkých vlnách silných búrok v prvý augustový víkend a postupne tiež trvalého dažďa boli zaznamenané vysoké úhrny zrážok v povodí. Vzhľadom na extrémne vysoké kumulatívne úhrny a postupné nasýtenie povodí boli zaznamenané vzostupy až výrazné vzostupy vodných hladín s dosiahnutím I. – III. SPA na hlavnom toku Slaná a jej prítokoch Štítnik (viď obr. 7), Zdychava, Muráň, Turiec, Gortva a Dobšinský potok. Najvýznamnejšia povodňová vlna bola na Štítniku, kde v profile Plešivec dosiahla 100-ročný prietok.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august výrazne vodný až extrémne vodný.

Obr. 7: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Plešivec na vodnom toku Štítnik v auguste 2023
(zdroj: SHMÚ, 2024)

September

V septembri prevládala na vodných tokoch v povodí Slanej a Rimavy prevažne ustálenosť vodných hladín. Na monitorovaných tokoch nebol zaznamenaný žiadny SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september podnormálny až výrazne vodný.

Október

V októbri prevládala na vodných tokoch v povodí Slanej a Rimavy prevažne ustálenosť vodných hladín, len v poslednej dekáde mesiaca počas troch výrazných zrážkových epizód bola

zvýšená vodnosť. I. SPA bol dosiahnutý v staniách Plešivec – Štítnik, Bretka – Muráň, Gemerská Ves – Turiec a Behynce – Turiec.

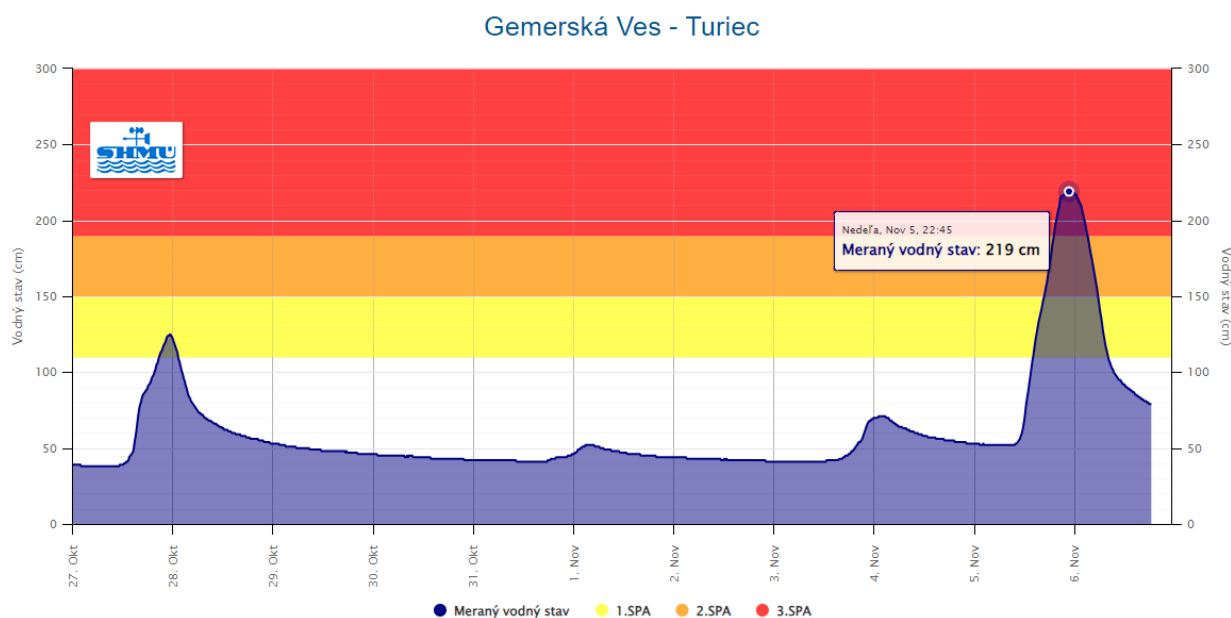
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október v povodí Slanej normálny a v povodí Rimavy bol výrazne podnormálny až normálny.

November

Ťažiskom zrážok 05.11. boli povodia v južnej časti stredného Slovenska, kde sa prejavil náveterný efekt. Výdatné a plošné zrážky, pri vysokom nasýtení pôdy s predchádzajúcimi dažďami, spôsobili výrazné vzostupy vodných hladín na úrovni SPA. Na úrovni III. SPA kulminovali hladiny v staniách Bretka – Muráň, Gemerská Ves – Turiec (kulminácia na úrovni 10-ročného prietoku).

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november v povodí Slanej extrémne vodný a v povodí Rimavy normálny až extrémne vodný.

Obr. 8: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Gemerská Ves na vodnom toku Turiec v novembri 2023
(zdroj: SHMÚ, 2023)

December

Vplyvom tekutých zrážok a topenia snehu došlo počas mesiaca k opakovaným vzostupom vodných hladín (tri periódy) v strednej a dolnej časti povodia. I. SPA bol dosiahnutý v jednej vodomernej stanici Behynce – Turiec.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december výrazne až extrémne vodný.

Povodie Hornádu

Júl

V júli neboli v povodí Hornádu zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

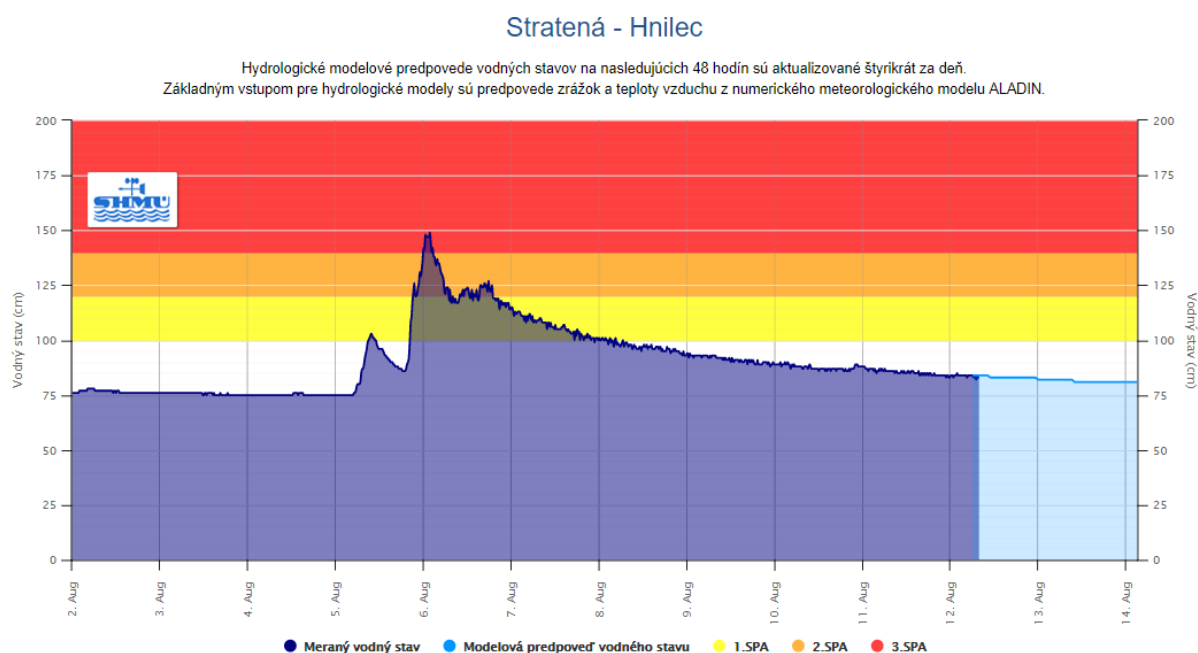
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl v povodí Hnilca podnormálny až suchý, na ostatných tokoch normálny až výrazne podnormálny, na Olšave a na Svinickom potoku extrémne suchý.

August

Zrážky, ktoré spadli v dňoch 04.08. - 08.08. spôsobili v povodí Hornádu výrazné vzostupy vodných hladín. Po niekoľkých vlnách silných búrok s intenzívnymi zrážkami, v noci z 05.08. na 06.08. na väčšine územia už prevládal trvalý, lokálne aj výdatný dážď. Vodné hladiny začali stúpať v sobotu 05.08. I. SPA boli dosiahnuté v šiestich vodomerných staniaciach. Priebeh vodných hladín pod vodnou nádržou Ružín bol ovplyvnený manipuláciou na VD. II. SPA boli dosiahnuté v štyroch vodomerných staniaciach a III. SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Stratená na toku Hnilec (viď obr. 9). Vodné hladiny na väčšine tokov kulminovali 06.08. Najvyššie kulminačné prietoky boli dosiahnuté vo vodomerných staniaciach Hranovnica na toku Hornád (viď obr. 10) a v Stratenej na toku Hnilec (viď obr. 9). V Hranovnici bola hodnota kulminačného prietoku na úrovni 20-ročného maximálneho prietoku a v Stratenej na úrovni 10 až 20-ročného maximálneho prietoku.

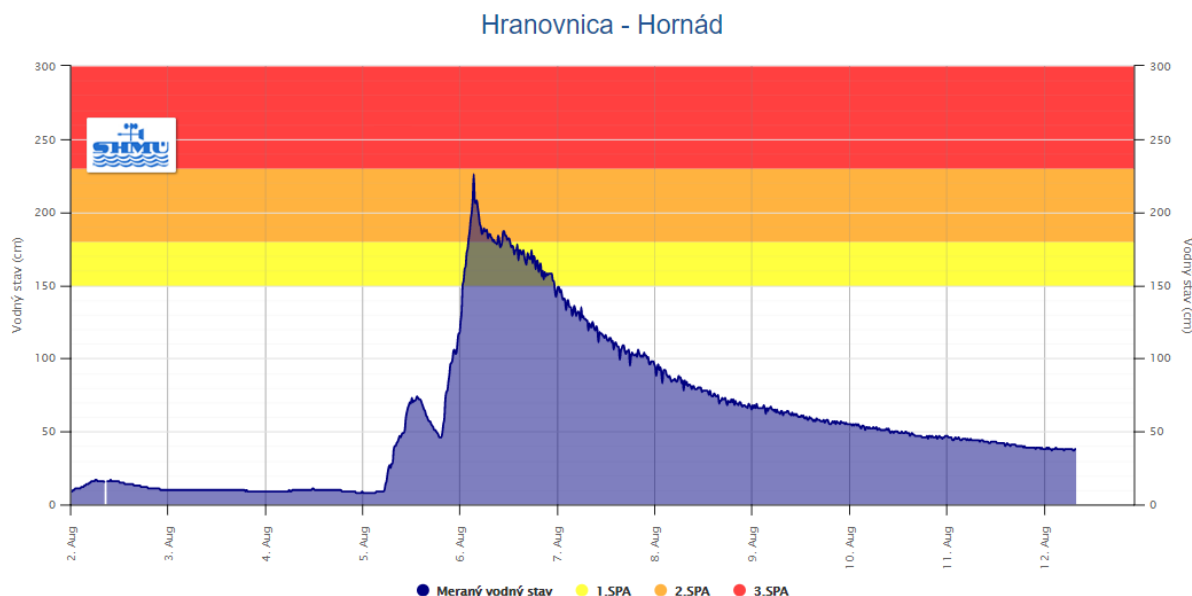
Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august na horných úsekoch rieky Hornád extrémne vodný, na ostatných tokoch povodia normálny až nadnormálny.

Obr. 9: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Stratená na vodnom toku Hnilec v auguste 2023
(zdroj: SHMÚ, 2023)

Obr. 10: Priebeh vodnej hladiny vo vodomernej stanici Hranovnica na vodnom toku Hornád v auguste 2023
(zdroj: SHMÚ, 2023)

September

V septembri v dôsledku intenzívnych zrážok, ktoré spadli v polovici mesiaca, došlo na vodných tokoch v povodí Hornádu k vzostupom vodných hladín. I. SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Stratená na toku Hnilec. Kulminačný prietok bol nižší ako je hodnota 1-ročného maximálneho prietoku. Vodná hladina kulminovala 14.09.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september v povodí Hnilca normálny až podnormálny, v povodí Hornádu a Torysy normálny až nadnormálny.

Október

V októbri v povodí Hornádu prevládala ustálenosť vodných hladín. Vplyvom intenzívnych zrážok boli v poslednej dekáde mesiaca zaznamenané vzostupy vodných hladín. I. SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Stratená na toku Hnilec. Kulminačný prietok bol nižší ako je hodnota 1-ročného maximálneho prietoku. Vodná hladina kulminovala 27.10.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október v povodí Hornádu prevažne podnormálny až normálny.

November

Vplyvom výdatných zrážok vo forme dažďa v prvej dekáde mesiaca došlo k vzostupom vodných hladín s dosiahnutím SPA vo viacerých vodomerných staniach na tokoch Hnilec, Torysa, Hornád a Olšava. II. SPA boli dosiahnuté v dvoch vodomerných staniach na Hnilci a v jednej stanici na Olšave, kde hodnoty kulminačných prietokov boli na úrovni 1 až 2-ročného maximálneho prietoku. Priebeh vodných hladín pod VN Ružín bol ovplyvnený manipuláciou na VD. Ďalšie intenzívne zrážky na konci druhej dekády mesiaca spôsobili opäť vzostup vodných hladín, v Bohdanovciach na Olšave s dosiahnutím II. SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november v povodí Hornádu výrazne až extrémne vodný.

December

Tekuté zrážky a nasýtenosť povodia, ktorá bola spôsobená zrážkami spadnutými v novembri, zapríčinili v decembri opakované vzostupy vodných hladín. V prvej polovici mesiaca boli I. SPA dosiahnuté v troch vodomerných staniaciach na vodných tokoch Olšava, Svinický potok a Torysa. Na začiatku mesiaca povodňová vlna v Bohdanovciach na toku Olšava dosiahla I. SPA. Po prechodnom poklese ďalšia povodňová vlna, ktorá bola spôsobená aj topiacim sa snehom, dosiahla III. SPA. Kulminačný prietok bol na úrovni 2-ročného maximálneho prietoku. I. SPA na konci mesiaca vo vodomernej stanici Kysak na toku Hornád bol spôsobený manipuláciou na VD Ružín.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december nadnormálny až výrazne vodný, na Hornáde miestami, hlavne v dolnej časti povodia extrémne vodný.

Povodie Bodvy

Júl

V júli neboli v povodí Bodvy zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl normálny až podnormálny.

August

Zrážky, ktoré spadli v dňoch 04.08. - 08.08. spôsobili aj v povodí Bodvy vzostupy vodných hladín. Po niekoľkých vlnách silných búrok s intenzívnymi zrážkami, v noci z 05.08. na 06.08. na väčšine územia už prevládala trvalý, lokálne aj výdatný dážď. I. SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Host'ovce na toku Bodva. Kulminačný prietok bol na úrovni 1-ročného maximálneho prietoku. Vodná hladina kulminovala 07.08.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august extrémne vodný.

September

V septembri v povodí Bodvy neboli zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september normálny až nadnormálny, na toku Turňa podnormálny, na toku Ida výrazne podnormálny.

Október

V októbri v povodí Bodvy prevládala ustálenosť vodných hladín. V poslednej dekáde mesiaca vplyvom intenzívnych zrážok boli zaznamenané vzostupy vodných hladín s dosiahnutím SPA vo viacerých vodomerných staniaciach. Hladiny na tokoch prekročili 1. SPA v troch staniaciach na Bodve a v jednej stanici na Ide a väčšinou kulminovali 27.10. Hodnoty kulminačných prietokov boli na úrovni 1 až 2-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október podnormálny až normálny.

November

Vplyvom výdatných zrážok vo forme dažďa v prvej dekáde mesiaca došlo k vzostupom vodných hladín s dosiahnutím SPA vo viacerých vodomerných staniaciach na tokoch Bodva a Ida. I. SPA boli dosiahnuté v dvoch, 3. SPA v troch vodomerných staniaciach. Najvyšší kulminačný prietok bol dosiahnutý v stanici Turňa nad Bodvou na toku Bodva, kde hodnota kulminačného prietoku bola na úrovni 2 až 5-ročného maximálneho prietoku.

Ďalšie intenzívne zrážky na konci druhej dekády mesiaca spôsobili opäť vzostup vodných hladín s dosiahnutím SPA na Bodve a Ide. 1. SPA boli dosiahnuté v dvoch a 2. SPA v troch

vodomerných staniaciach. Hodnoty kulminačných prietokov boli na úrovni 1 až 2- ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november extrémne vodný.

December

Tekuté zrážky a nasýtenosť povodia, ktorá bola spôsobená zrážkami spadnutými v novembri, zapríčinili v decembri opakované vzostupy vodných hladín. Na začiatku mesiaca boli dosiahnuté I. SPA v dvoch vodomerných staniaciach na vodnom toku Bodva. V polovici mesiaca boli opakované v tých istých staniaciach dosiahnuté II. SPA a na toku Ida v stanici Janík bol dosiahnutý III. SPA. Povodňové vlny v polovici mesiaca boli spôsobené aj topiacim sa snehom. Hodnoty kulminačných prietokov boli na úrovni 1 až 2-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december extrémne vodný.

Povodie Bodrogu

Júl

Výdatné zrážky, ktoré padali v júli hlavne na severe východného Slovenska, spôsobili vo vodomernej stanici Bardejovská Dlhá Lúka na toku Kamenec v priebehu mesiaca niekoľkokrát prekročenie SPA. Maximálny denný úhrn zrážok (82,3 mm) bol nameraný dňa 02.07. v zrážkomernej stanici v Regetovke. Zrážky boli z prehánok a predovšetkým z búrok. Na začiatku mesiaca a na konci druhej dekády mesiaca bol v spomínanej stanici dosiahnutý II. SPA. V priebehu mesiaca ešte 3-krát bol prekročený I. SPA. Kulminačné prietoky pri II. SPA boli na úrovni 1 až 2-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl v povodí Ondavy, Tople a na Uhu normálny až podnormálny, na ostatných tokoch povodia výrazne podnormálny až suchý, ojedinele extrémne suchý.

August

Zrážky, ktoré spadli v dňoch 04.08 - 08.08. spôsobili aj v povodí Bodrogu vzostupy vodných hladín. Po niekoľkých vlnách silných búrok s intenzívnymi zrážkami, v noci z 05.08. na 06.08. na väčšine územia už prevládala trvalý, lokálne aj výdatný dážď. I.SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Bardejovská Dlhá Lúka na toku Kamenec. Kulminačný prietok bol nižší ako je hodnota 1-ročného maximálneho prietoku. Vodná hladina kulminovala 05.08.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august normálny až nadnormálny, na malých prítokoch horného Laborca výrazne až extrémne vodný.

September

V septembri neboli v povodí Bodrogu zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september v horných častiach povodí Tople a Ondavy normálny až nadnormálny, v hornej časti Laborca suchý, v dolnej časti povodia Bodrogu výrazne podnormálny až suchý.

Október

V októbri v povodí Bodrogu prevládala ustálenosť vodných hladín. V poslednej dekáde mesiaca boli vplyvom intenzívnych zrážok zaznamenané vzostupy vodných hladín, na Uhu vo vodomernej stanici Lekárovce s dosiahnutím I. SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október v povodí Tople, na Latorici a na Bodrogu podnormálny, v povodí Ondavy a horného Laborca normálny.

November

Vplyvom výdatných zrážok vo forme dažďa v prvej dekáde mesiaca došlo k vzostupom vodných hladín s dosiahnutím III. SPA vo vodomernej stanici Michalany na vodnom toku Roňava. Ďalšie intenzívne zrážky na konci druhej dekády mesiaca spôsobili opäť vzostup vodných hladín s dosiahnutím SPA na Roňave, Laborci a Latorici. III. SPA bol dosiahnutý opäť v Michalanoch na Roňave. Hodnota kulminačného prietoku bola na úrovni 2 až 5-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november extrémne vodný.

December

Tekuté zrážky a nasýtenosť povodia, ktorá bola spôsobená zrážkami spadnutými v novembri, zapríčinili v decembri opakované vzostupy vodných hladín. III. SPA boli dosiahnuté v štyroch vodomerných staniách na tokoch Uh, Chlmec a opakovane na Roňave. Povodňové vlny v polovici mesiaca boli spôsobené aj topiacim sa snehom na našom území a na území západnej Ukrajiny. Najvyšší kulminačný prietok bol dosiahnutý v Michalanoch na toku Roňava a jeho hodnota bola na úrovni 5-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december na väčšine tokov v povodí extrémne vodný.

Povodie Popradu a Dunajca

Júl

V júli v povodí Popradu a Dunajca neboli zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol júl podnormálny až výrazne podnormálny, ojedinele suchý.

August

Zrážky, ktoré spadli v dňoch 04.08. - 08.08. spôsobili aj v povodí Popradu a Dunajca výrazné vzostupy vodných hladín. Po niekoľkých vlnách silných búrok s intenzívnymi zrážkami, v noci z 05.08. na 06.08. na väčšine územia už prevládal trvalý, lokálne aj výdatný dažď. Vodné hladiny začali stúpať v sobotu 05.08. I.SPA boli dosiahnuté v piatich, II. SPA v dvoch vodomerných staniách. Vodné hladiny na všetkých tokoch kulminovali 06.08. Najvyšší kulminačný prietok bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Svit na toku Mlynica, kde bola hodnota kulminačného prietoku na úrovni 10-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol august nadnormálny až extrémne vodný.

September

V septembri neboli v povodí Popradu a Dunajca zaznamenané povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol september normálny až nadnormálny.

Október

V októbri v povodí Popradu a Dunajca prevládala ustálenosť vodných hladín. V poslednej dekáde mesiaca boli zaznamenané vzostupy vodných hladín, ale bez dosiahnutia SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol október normálny až nadnormálny.

November

V novembri sme v povodí Popradu a Dunajca nezaznamenali povodňové situácie s dosiahnutím SPA.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol november výrazne až extrémne vodný.

December

V decembri v povodí Popradu a Dunajca prevládala ustálenosť vodných hladín. V dôsledku oteplenia a následného topenia sa snehu boli v poslednej pentáde mesiaca zaznamenané vzostupy vodných hladín. I. SPA bol dosiahnutý vo vodomernej stanici Kežmarok na vodnom toku Poprad. Kulminačný prietok bol nižší ako je hodnota 1-ročného maximálneho prietoku.

Na základe hodnotenia priemerných mesačných prietokov bol december nadnormálny až extrémne vodný.

3. Zistené nedostatky a návrhy opatrení na odstránenie zistených nedostatkov

Počas povodní v období od júla do konca decembra 2023 bolo na základe podkladov poskytnutých orgánmi vykonávajúcimi ochranu pred povodňami v povodňami zasiahnutých oblastiach zistených viacero nedostatkov:

- nepostačujúca údržba vodných tokov, horských bystrín (v úsekoch s umiestneným potrubím) a brehových porastov ich správcami hlásená zo strany obcí,
- oneskorené informácie o vyhlásení a odvolaní SPA v mnohých prípadoch žiadne nahlasovanie vyhlásenia a následného odvolania povodňovej aktivity príslušnými povodňovými komisiami obcí, resp. miest správcovi vodných tokov a povodia,
- nepostačujúca, znefunkčnená či absentujúca sieť rigolov, priekop, priepustov cestných komunikácií a dažďovej kanalizácie na odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- výškové osadenie mostných telies, prietočná kapacita, upchaté priepusty pod cestami, zanesené odvodňovacie rigoly, chýbajúce, resp. plytké rigoly pri miestnych komunikáciách, nezabezpečené zachytávanie prívalových vôd z poľných ciest, nedostatok špeciálnej techniky,
- zanesenie korýt vodných tokov, zanesenie dažďovej kanalizácie,
- nedodržovanie ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) – „*vlastník, správca alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovaniu vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia*“.

Na základe identifikovaných nedostatkov sú orgánmi ochrany pred povodňami navrhované nasledovné opatrenia na ich odstránenie:

- zabezpečiť pre plynulý odtok prečistenie cestných priekop, priepustov a odvodňovacích kanálov najmä v intravilánoch obcí,
- vykonávať povodňové prehliadky vodných tokov a vodných stavieb zasiahnutých povodňou,
- vykonávať kontrolu plnenia povinností vyplývajúcich z právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami,
- dodržiavať ustanovenia § 20 zákona o ochrane pred povodňami,
- zabezpečiť prietočnosť korýt vodných tokov ich pravidelnou údržbou (odstraňovanie prekážok, čistenie korýt od nánosov), pri súčasnom plnení environmentálnych cieľov čl. 4.7 rámcovej smernice o vode (dosiahnutie dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchových vôd). V chránených územiach pri údržbe tokov zabezpečiť súlad s príslušným stupňom ochrany a zabezpečiť uplatňovanie postupu podľa č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (§ 6 ods. 5 a 6 zákona),
- v prípade vzniku povodňového ohrozenia upozorňovať obecné úrady na potrebu dodržiavania ustanovenia § 26 ods. 3 písm. b) prvý bod zákona o ochrane pred povodňami o bezodkladnom informovaní správcu vodných tokov o vyhlásení stupňov povodňovej aktivity,
- upozorňovať obecné úrady na udržiavanie materiálových prostriedkov (vrecia, piesok a pod.) na záchranné práce v intravilánoch obcí v zmysle povodňových plánov záchranných prác obcí,
- pri lesohospodárskej a poľnohospodárskej činnosti realizovať opatrenia na zamedzenie eróznej činnosti, urýchlenia povrchového odtoku a odplavovania humóznej vrstvy, resp. drevnej hmoty (obsiať problematické úseky poľnohospodárskej pôdy husto siatymi obilninami alebo krmovinami, vykonávať orbu po vrstevniciach, zakladať TTP, obnovovať medze, realizovať vodozádržné opatrenia, vysádzať stanovištne vhodné pôvodné druhy drevín s melioračnou funkciou, zriaďovať lesy s funkciou ochrany pôdy alebo vodoochrannou funkciou),
- zabezpečiť odstránenie nelegálnych stavieb, skládok odpadu, resp. iných materiálov z korýt tokov, pobrežných pozemkov alebo inundácií brániacich odtoku vody alebo tvoriacich prekážky v korytách.

Ďalšími opatreniami, ktoré neboli identifikované v podkladoch okresných úradov v sídle krajov, platia však všeobecne, sú:

- identifikovať a realizovať preventívne prírode blízke protipovodňové opatrenia (napr. podpora prirodzeného tlmivého rozliatia povodní v nive a spomaľovanie ich postupu, ochrana a obnova inundačných území, sprietočňovanie riečnych ramien, odstraňovanie povodňových prekážok a i.),
- v spolupráci s orgánmi a organizáciami v oblasti ochrany prírody a krajiny metodické usmernenie, školenie a environmentálna výchova zameraná na okresné úrady a obce ohľadom zváženia vhodnosti niektorých klasických protipovodňových opatrení (bagrovanie, zásahy do koryta a inundačného územia, iné protipovodňové opatrenia), informácia o iných možnostiach výberu alternatívnych riešení a typoch prírode blízkyh opatrení;
- obnova mokradí, navrhovanie a realizácia opatrení na spomalenie odtoku z povodia (na vodných tokoch i mimo nich), „predĺžovanie“ vodných tokov pomocou umožnenia prirodzeného meandrovania (napr. odstránením betónového opevnenia), otvárania

mŕtvych ramien, zabezpečenia ich prietočnosti a obnovy funkčnej inundácie najmä v nížinách.

4. Celkové zhodnotenie obdobia druhého polroka 2023

V zmysle zákona o ochrane pred povodňami boli počas vzniku povodňových situácií vyhlásené SPA príslušnými orgánmi v povodňu zasiahnutých oblastiach, boli zvolané príslušné povodňové komisie a vykonávaná hliadková služba.

Správca vodných tokov monitoroval v teréne situáciu na vodných tokoch a VS. Sledoval vývoj hydrologickej situácie na povodňu zasiahnutých úsekoch. Po vyhlásení III., resp. II. SPA začal realizovať povodňové zabezpečovacie práce v súlade s § 17 zákona o ochrane pred povodňami.

Obce vlastnými silami a prostriedkami, za pomoci zložiek integrovaného záchranného systému, dobrovoľných hasičských zborov obcí a iných dobrovoľníkov z radov občanov postupne odstraňovali následky spôsobené povodňami. Povodňové záchranné práce boli zamerané na záchranu životov, zdravia, majetku a životného prostredia. Situácia na ohrozenom území bola náležite riešená a priebežne dokumentovaná výjazdovými skupinami okresných úradov, základnými a ostatnými záchrannými zložkami, a členmi orgánov ochrany pred povodňami a obcami. Zamestnanci odborov krízového riadenia zároveň zabezpečovali informačný tok, prijímali, vyhodnocovali a odosielali prvotné informácie, spracovávali priebežné správy – pravidelné hlásenia o situácii, vykonaných opatreniach a priebehu záchranných prác, na základe ktorých boli spracované pravidelné informácie o situácii a vykonaných opatreniach v postihnutých obciach povodňami, ako aj pravidelných a nepravidelných hlásení. Tie boli predkladané na Centrálnu monitorovaciu a riadiacu stredisko sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Povodňová situácia v sledovanom období preukázala včasnú, rýchlu a odbornú reakciu na vzniknuté mimoriadne udalosti nielen profesionálnych pracovníkov, ale najmä starostov obcí a pracovníkov firiem, ktorí vykonávali povodňové záchranné práce.

Po zhrnutí predložených podkladov a informácií od orgánov vykonávajúcich ochranu pred povodňami možno konštatovať, že operatívnym a kvalitným vykonávaním povodňových záchranných i zabezpečovacích prác došlo k zabráneniu vzniku ešte väčších škôd na majetku občanov, obcí a štátu.

Nadalej je však potrebné upozorňovať príslušné orgány na ich povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami, hlavne na dôsledné vykonávanie povodňových prehliadok vodných tokov a vodných stavieb zasiahnutých povodňou vrátane verifikácie odhadnutých povodňových škôd.

Povodne na Slovensku si od júla do konca decembra 2023 vyžiadali 84-krát vyhlásenie III. SPA, 151-krát II. SPA a 1 – krát vyhlásenie mimoriadnej situácie.

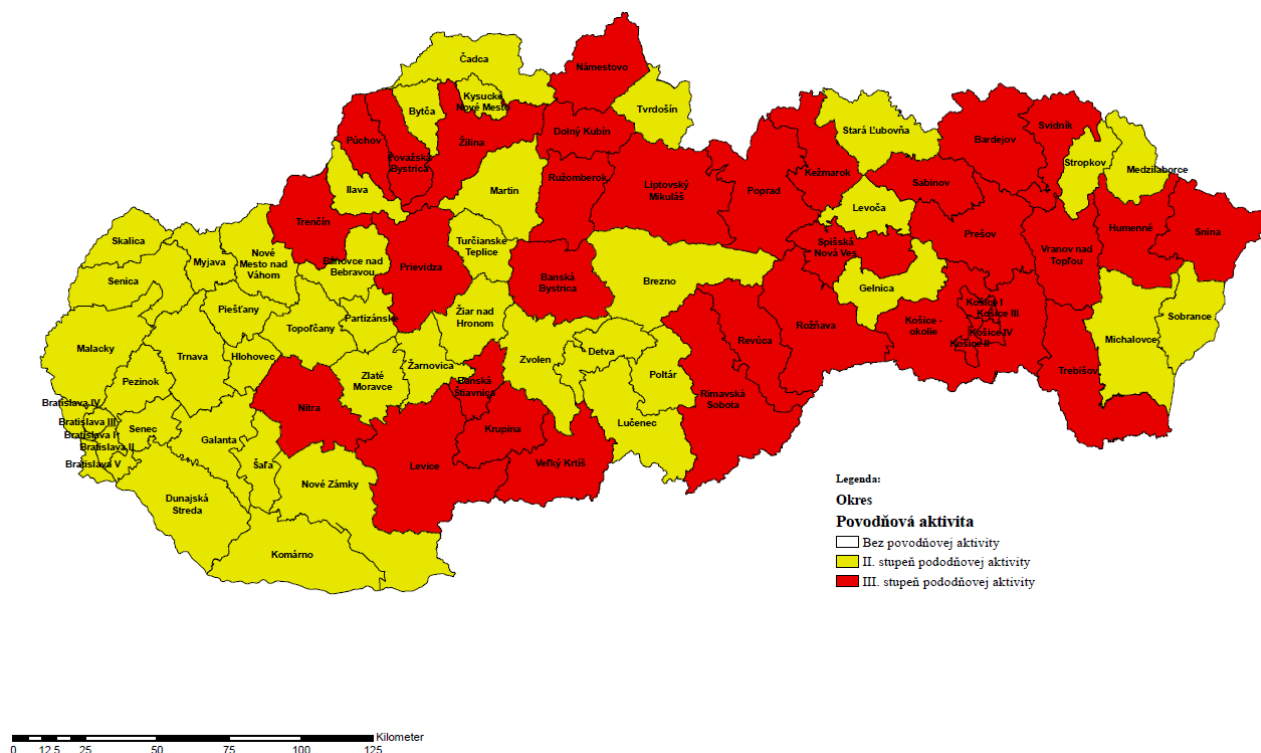
Na území Slovenska boli vyhlásené stupne povodňovej aktivity v 210 oblastiach:

- čiastkové povodie Moravy: 3 oblasti,
- čiastkové povodie Dunaja: 13 oblastí,

- čiastkové povodie Váhu: 12 oblastí,
- čiastkové povodie Nítry: 5 oblastí,
- čiastkové povodie Hrona: 5 oblastí,
- čiastkové povodie Bodrogu: 89 oblastí,
- čiastkové povodie Hornádu: 10 oblastí,
- čiastkové povodie Ipľa: 19 oblastí,
- čiastkové povodie Slanej: 43 oblastí,
- čiastkové povodie Bodvy: 5 oblastí,
- čiastkové povodie Popradu a Dunajca: 6 oblastí.

Prehľad vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za druhý polrok 2023, ktoré zaslal SVP, š. p., je zobrazený na obr. 11. V tabuľkovej prílohe správy sú podrobne spracované informácie o vyhlásení a odvolaní SPA, vyhodnotených výdavkoch, použitých materiáloch a zariadeniach spojených so vzniknutými povodňami.

Obr. 11: Mapa vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za druhý polrok 2023 (zdroj: SVP, š. p., 2024)

Hydrologická situácia na území Slovenska bola nepretržite monitorovaná pracovníkmi SHMÚ. Verejnosť bola zároveň nepretržite informovaná o aktuálnych vodných stavoch vo vodomerných staniách a o vydaných a aktualizovaných hydrologických výstrahách na nebezpečenstvo povodne a to v prípade očakávaného zvýšenia vodných hladín s možnosťou dosiahnutia a prekročenia hladín zodpovedajúcich stupňom povodňovej aktivity. Na základe zhodnotenia hydrologickej situácie, charakteristík príslušných povodí a očakávaného vývoja meteorologickej situácie sa v závislosti od závažnosti situácie vydávali hydrologické výstrahy I., II. alebo III. SPA na jednotlivé druhy nebezpečenstva povodní. Výstrahy sa vydávali pre ohrozené okresy SR.

V druhom polroku 2023 boli v 141 vodomerných staniách 565-krát prekročené SPA (359-krát I. SPA, 156-krát II. SPA, 50-krát III. SPA). Bolo zaznamenaných 75 povodňových dní s prekročením SPA (63 s I. SPA, 45 s II. SPA, 15 s III. SPA). Pre 73 ohrozených okresov vydal SHMÚ 1077 hydrologických výstrah (z toho 795 výstrah I. stupňa, 239 výstrah II. stupňa a 43 výstrah III. stupňa).

5. Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác, peňažných náhrad a povodňových škôd

5.1 Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác

V zmysle § 17 zákona o ochrane pred povodňami sa povodňovými zabezpečovacími prácami predchádza vzniku povodňových škôd. Vykonávajú sa na vodných tokoch, stavbách, objektoch alebo zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch alebo v inundačných územiach a v povodňovo ohrozených územiach s cieľom zabezpečiť plynulý odtok vody, chrániť stavby, objekty a zariadenia pred poškodením povodňou a zabezpečiť funkciu ochranných hrádzi a protipovodňových línií. V druhej polovici roku 2023 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác vo výške 2 648 307,84 eur a vyhodnotenie je nasledovné:

a) Ministerstvo životného prostredia SR:

– Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik	2 384 619,54 eur
– Slovenský hydrometeorologický ústav	18 748,35 eur
Spolu:	2 403 367,89 eur

b) Ministerstvo vnútra SR:

– Prešovský samosprávny kraj*	133 492,43 eur
Spolu:	133 492,43 eur

* Ide o dodatočne verifikované výdavky na povodňové zabezpečovacie práce, ktoré boli vynaložené počas povodní v prvom polroku 2023 v okresoch Bardejov, Svidník a Vranov nad Topľou.

c) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

– LESY Slovenskej republiky, štátny podnik	57 962,33 eur
– Hydromeliorácie, š. p.	53 485,19 eur
Spolu:	111 447,52 eur

Uznesením č. 610 z 20. novembra 2023 schválila vláda Slovenskej republiky materiál „Správa o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od januára do konca júna 2023“. Predmetným uznesením boli uvoľnené finančné prostriedky z kapitoly Všeobecná pokladničná správa do kapitoly Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) okrem iného v sume 1 482 868,25 eur na úhradu výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác štátneho podniku Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (ďalej len „SVP, š. p.“). Vzhľadom k chybe v účtovaní povodňových zabezpečovacích prác SVP, š. p. došlo k neoprávnene vyžiadanim finančným prostriedkom v sume 66 071,19 eur. Z uvedeného dôvodu je v predmetnom materiáli zahrnutý návrh na zrušenie časti úlohy v č. 2a) bodu C.1. uznesenia vlády SR č. 610 z 20. novembra 2023 a úloha zabezpečiť vrátenie uvedených finančných prostriedkov od štátneho podniku SVP, š. p. do kapitoly MŽP SR v rámci zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2023.

5.2 Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňovo ohrozených územiach a na povodňovo zaplavených územiach. V druhej polovici roku 2023 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác vo výške 509 290,95 eur a vyhodnotenie je nasledovné:

a) Ministerstvo vnútra SR:

– obce v Trnavskom kraji	6 461,77 eur
– obce v Žilinskom kraji	52 843,23 eur
– obce Banskobystrickom kraji	71 123,44 eur
– obce v Prešovskom kraji	306 876,29 eur
– obce v Košickom kraji	67 275,18 eur
– Hasičský a záchranný zbor SR	4 711,04 eur
<hr/>	
Spolu:	509 290,95 eur

5.3 Vyhodnotenie nároku na peňažnú náhradu

Počas druhého polroka 2023 nevznikol nárok na vyplatenie peňažných náhrad za obmedzenie vlastníckeho práva alebo užívacieho práva, splnenú osobnú pomoc, škodu na majetku v priamej súvislosti s vykonávaním povodňových zabezpečovacích prác a povodňových záchranných prác a za poskytnutý vecný prostriedok počas povodňovej situácie.

5.4 Vyhodnotenie povodňových škôd

Povodňové škody v druhom polroku 2023 po verifikácii tvoria sumu 760 964,41 eur, z toho tvoria škody na majetku:

– fyzických osôb	402 513,90 eur
– právnických osôb a fyzických	100 529,99 eur
– obcí	211 755,99 eur
– štátu	46 164,53 eur
<hr/>	
Spolu:	760 964,41 eur

Materiál obsahuje aj povodňové škody dodatočne verifikované za prvý polrok 2023 v sume 910 695,78 eur na, ktoré vznikli na majetku Prešovského samosprávneho kraja počas povodní v okresoch Bardejov, Svidník a Vranov nad Topľou.

Zoznam skratiek uvedených vo vlastnom materiáli a v tabuľkovej prílohe

H – výška hladiny v cm

HaZZ – Hasičský a záchranný zbor

MIRRI SR - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

MD SR – Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MH SR – Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

MO SR – Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MS SR – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

MŠVVaM SR – Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

MZVEZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav

SPA – stupeň povodňovej aktivity

SR – Slovenská republika

SVK-ERCC - Centrálné monitorovacie a riadiace stredisko

SVP, š. p. – Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik

š. p. – štátny podnik

TTP – trvalý trávny porast

VD – vodné dielo

VN – vodná nádrž

VS – vodná stavba

VÚC – Vyšší územný celok